

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת שלח

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

טובה הארץ מאד מאד

הסיפור התרחש בעיר בירוביז'אן שבמדינת רוסיה. (סקירה קצרה על העיר) בירוביז'אן נמצאת רחוקה יותר מסיביר וקרובה יותר לגבול עם סין, הרוון סטאלין ימ"ש ייסד בה אוטונומיה יהודית ועד היום השילוט וחלק מהעיתונים המקומיים הם ביידיש.

יהודי בן 56 שמעולם לא יצא מגבולות ארצו ועירו, בקש מהרב המקומי שרוצה לקיים את מצוות ברית מילה, לצורך כך טסנו 4 שעות למוסקבה, ומשם שמונה שעות טיסה נוספות לחברובסק, ועוד שלש שעות נסיעה ברכב לאיזור, בין כה וכה לצערינו המזוודה עם הציוד לעריכת הברית לא הגיע, ומפאת חוסר בציוד אפילו מקומי (הרדמה, חוטי תפירה, וכל המצטרך לברית של מבוגר) לעריכת הברית נאלצנו לחזור ארצה בלי לקיים את מצות הברית.

אך היהודי בראותו את המסירות נפש למצוה, הסכים לבא בעצמו לארץ ישראל על מנת לקיים את הברית, כמובן ששילמנו לו את הוצאות הדרך, ולסימן טוב הוא הגיע לשבוע של פרשת שלח שנאמר בה, "טובה הארץ מאד מאד", קדושת הארץ הביאה אותו הלום למקום הקדוש שניתן לנו מתנה בזכות אברהם אבינו.

בברכה

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

ויקרא משה להושע בו נון יהושע. (יג טז) התפלל עליו יה יושיעך מעצת מרגלים. ופירש בעוללות אפרים על פי מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, גדולה מילה שהיא דוחה את הנגעים, שידוע שהנגעים באים על לשון הרע, והמילה היא סיבה לתיקון ערלת הפה, וכשהוא נימול מערלת פיו שלא ידבר לשון הרע, אז ממילא ניצול מן הנגעים, נמצא שהמילה דוחה את הנגעים שלא יבאו עליו, והנה ידוע שיהושע מל את בני ישראל, ולפי שהיה שלם במצות המילה, על כן זכה להנצל מן הלשון הרע שסיפרו המרגלים על ארץ ישראל. והוסיף ששם "יה" הוא השם של המילה, כי הנעלם מן תיבת מילה הוא "יה" וכן משמע ממה שנאמר בעמלק שעיקר המלחמה בעמלק, היה על שבזה את המילה, שחתך המילות וזרקם כלפי מעלה, ונאמר שם כי יד על כס יה. ולכן התפלל משה על יהושע בזכות שם "יה" שהיא שם של המילה ושהוא שלם במצווה זו ינצל מעצת המרגלים:

ועוד יש לפרש, לפי שפרעה אמר ראו כי רעה נגד פניכם. שראה סימן דם והריגה, והקדוש ברוך הוא הפכו לדם מילה, בימי יהושע שנאמר, היום גלותי חרפת מצרים מעליכם. ואם כן אם היה גם יהושע בעצת המרגלים ונאבד עמהם חלילה אז היו דברי פרעה קרובים להתאמת חלילה, לכך נאמר יה יושיעך וכו' שהמילה הרמוזה בשם יה, היא שעמדה לו להפך הרעה שראה פרעה

באיצטגנינות שלו, וסיבת ההצלה היתה שלא היה יהושע בעצתם: (עוללות אפרים)

הקהל חקה אחת לכם... חקת עולם. (טו טו) יש לפרש את הפסוק בעניין המילה בכמה דרכים, חק אחת. כלומר חקיקה אחת, (כלשון הברכה, וחק בשארו שם) לחקוק בבשרם זו היא המילה, דבר אחר, חקה. ח' רמוז ח' ימי מילה, ק' רמוז ק' ברכות (שחייב אדם לברך כל יום), ה' חומשי תורה, חקת עולם. רצה לומר חק לעולם ולא יבטל לעולם זו המילה, דבר אחר, חק עולם שהעולם עומד עליו, שנאמר (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה וגו'... דבר אחר, חקת עולם. סופי תיבות תם, מי שנימול נקרא תם, וכתוב התהלך לפני והיה תמים: (חתן דמים)

הקהל חקה אחת לכם ולגר הגר חקת עולם לדרוטיכם ככם כגר לפני יי תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם. (טו טו-טז) יובן בסיעתא דשמיא שהמילה נקראת חק כמ"ש וחוק בשארו שם. והיא לעולם לא תשתנה ועל כן גם האמונה לא אפשר שתשתנה, וכמ"ש בגמרא (סנהדרין לט) א"ל ההוא מינא מין מלכא לר' תנחום תא ונהוי כולן לעמא חד א"ל לחיי אנן דמהלינן לא מצינן למהוי כוותייכו מהליתו והווי כוונתן א"ל מימר שפיר קאמריתו וכו', ונמצא שעל ידי שהיינו נימולים אי אפשר לנו לשנות אמונתנו להיות כגויים אבל הגויים אפשר להם שיעזבו אמונתם ויתפסו אמונתנו על ידי שימולו ויהיו כוונתן וז"ש הקהל חקה אחת לכם. היא המילה, ולגר הגר וכו'. ואמר לפני ה'. ע"ד שכתבנו בשם ר' בחיי ששם המיוחד רשום במילה, והנה על ידי המילה אז תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם. כי לא יוכלו הגויים להכריח אתכם לתפוס אמונתם יען כי ישיבו להם מהליתו והווי כוונתן, נמצא מכוח המילה אז מוכרח שנהיה אנחנו העיקר והגויים טפלים לנו כי הם אפשר להיות כמונו ואנחנו לא אפשר להיות כמותם כי אי אפשר להמיר אמונתנו ודו"ק: (מלאך הברית)

וכי תשגו ולא תעשו. (טו כב) באו כל המצות ללמד על מצוה אחת מה העובר על כל המצות פורק עול ומפר ברית ומגלה פנים בתורה. ואיזו זו עבודה זרה שפורק עול ומפר ברית אף העובר על מצוה אחת פורק עול ומפר ברית ומגלה פנים בתורה, שנאמר (דברים יז) לעבור בריתו ואין ברית אלא תורה שנאמר (שם כח) אלה דברי הברית: (ספרי שלח פיסקא ה)

ופירש המהר"ל (בספר גור אריה) דמה שזכר אלו ג' דברים דוקא, דע כי האדם הוא דבק בשם יתברך, ודבקתו הוא על ידי שלשה דברים; האחד, על ידי הקדוש ברוך הוא, שהוא אלוה לו. ועל ידי האדם שהוא עבדו, כי אלהותו נקרא על האדם. וכמו שאלהותו נקרא על האדם, כן האדם העובד לו, נכנס תחת רשותו. וכל דבר שהוא דבק בדבר, אי אפשר רק על ידי דבר אמצעי ביניהם, הוא המחבר הדברים, וזה ידוע. והנה פורק עול אומר שאין אלהותו על האדם. ומפר ברית, זה מפני שהוא אומר שאין לו חבור אליו מצד המקבל, והוא האדם, כי הברית הוא חותמו של האדם שהוא עבד לו, והוא מצד המקבל, והחבור שהוא אל אדם עם בוראו היא התורה, שהיא אמצעי בין האדם לבוראו, נמצא מי שהוא מכחש בכל המצות, ומסלק החבור לגמרי שהוא מכחיש באדון שהוא אדון ומכחיש בעבד שהוא עבד, וזהו מיפר ברית, וגם אומר שאין תורה שהיא האמצעי, וכן העובד עבודה זרה הוא יוצא מכולם, כי מאחר שעובד לאלוה אחר יוצא מרשותו לגמרי, והוא חסר כל אלו ג' דברים, כי כלל אלו ג' דברים, שהוא כופר באלוהים שהוא עילה וזה פורק עול מן העילה, ומכחיש בעלול שהוא האדם אשר הוא עלול ואומר שאין כאן עלול שיהיה לו עילה הוא השם יתברך, וכופר גם כן בחבור אשר הוא בין העילה ובין העלול והוא התורה שהיא בעצמה חבור בין העילה ובין העלול:

ונסלח לכל עדת בני ישראל... כי לכל העם בשגגה. (טו כו) בבני ישראל כתיב (ישעיה ס) ועמד כולם צדיקים. כי החטא בישראל במקרה לא בעצם, וזהו עדות חותם אות ברית קודש שחתם בנו הקדוש ברוך הוא וגלוי וידוע לפניו כל העתידות, אך שראה כי בני ישראל הם בעצם צדיקים והחטא הוא במקרה, ולכן אין מחשבה רעה מצטרף למעשה בישראל הואיל והחטא במקרה, ומיד כשאיש ישראל חוטא חוזר ומתחרט, ורמז לדבר, כי לכל העם בשגגה סופי תיבות אותיות מילה, כי המילה מעיד שבעצם בני ישראל צדיקים והחטא במקרה שנכנס בו רוח שטות לשעה, וזהו גם כן בקשת אהרן למשה, (יב יא) אל נא תשת עלינו חטאת וכו'. כי יודע היה משה רבינו עליו השלום, שאהרן ומרים הם צדיקים גמורים ונכשלו בחטא במקרה לכן אין לחשוב להם לזדון: (שפת אמת יום כפור תרנ"ו)

כי דבר יי בזה. (טו לא) מובא בגמרא (שבועות דף יג.) דתניא, כי דבר ה' בזה. זה הפורק עול ומגלה פנים בתורה, ואת מצותו הפר. זה המפר ברית בבושר. ופירש"י שהכוונה שלא מל, והרבינו יונה פירש שהכוונה שמושך ערלתו:

ואת מצותו הפר. ב' במסורת. את בריתי הפר. ואידך ואת מצותו הפר, שדורש אותו במדרש על המושך ערלתו, כמו הפר בפרשת לך לך בברית מילה אף מצותו הפר בברית מילה: (בעל הטורים בראשית יז)

ארום על פתגמא קדמאה דפקיד יי בסיני בסר, וית תפקידת מהולתא בטיל, אישתיצאה בעלמא הדין, ישתיצי בר נשא ההוא בעלמא דאתי, דעתיד למתן חושבן חובתיה ליום דינא רבא: (תרגום יונתן בן עוזיאל)

טעם שיש עונש כרת במי שאינו נימול, המפר ברית המילה כיוון שהוא עדות על היות הנימול מיוחד להנהגה האלהית והוא הוציא עצמו מן הכלל כפר בעיקר, כי אחרי שלא רצה להתחבר אל עמו בברית ולהיכנס עמהם בדיבוק האלהי והנהגתו אין ראוי שלעולם הבא ייכנס עמהם במחיצתם ולא שיקבל משכרם עכ"ל: (אברבנאל פרשת לך לך)

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים וגו'. (טו לב) ויקריבו אותו המוצאים אותו אל משה ואהרן וגו' המפרשים תמהו על תיבת במדבר דמה כוונת התורה בזה דהיה במדבר ומאי נפקא מינה היכן היה, וכבר נודע דבר חכמה בשם הגאון שאגת אריה ז"ל דלרבי אליעזר דמילה מכשירי מילה דוחה שבת איך משכחת לה שיתחייב על מלאכת שבת הא חזיא למילה ואמרינן הואיל, לכן פירש קרא דהיה במדבר שלא מלו ושפיר חייב משום חילול שבת דלא שייך הואיל: (כלי חמדה)

וראיתם אותו וזכרתם. (טו לח) רגיל בזוהר לפרש היכי דכתיב אותו. רצה לומר אות ברית, והנה בעשרת הדברות יש תר"ך אותיות נגד תר"יג מצות וז' מצות דרבנן המרומזים בז' אותיות אשר לרעך. ועתה ציצית חסר גמטריי תק"צ וגו' חוטינ כפולים ששה בדי ציציות עולה כ"ד חוטינ וד' קשרים הכל יחד תר"יח ומצות ציצית ומצות מילה שבגופו הרי תר"ך, והיינו וראיתם אותו היינו אות מילה וזכרתם את כל מצות ה': (חתם סופר)

ולא תתורו. (טו לט) מעטפין את הנימול בציצית, כדי לשמרו כשיגדל מלטמא בריתו כמאמר הפסוק, ולא תתורו: (זכר דוד) וזה הרמז הראה אותותם וכו' שזה אות ברית קודש כיון שעל כנפי כסותם יעשה גדילים ומציל מן היצר:

ימי הילולא של צדיקים בשבוע זה

יום ראשון ט"ו סיון	יהודה בן יעקב אבינו ע"ה
יום שני ט"ז סיון	הרה"ק ר' מנחם מענדל בהרה"ק ר' יצחק מוורקא זי"ע
	הרה"ק ר' שלום אליעזר מראצפערט הי"ד בהרה"ק ר' חיים מצאנז זי"ע
יום שלישי י"ז סיון	הרה"ק ר' אהרן מקרלין (בית אהרן) בהרה"ק ר' אשר מסטולין זי"ע
יום רביעי י"ח סיון	הרה"ק ר' ישכר בער ב"ר יצחק מראדושיץ זי"ע
	הגאון ר' ירוחם ב"ר אברהם ליבוביץ זצ"ל
יום חמישי י"ט סיון	הרב דון יצחק ב"ר יהודה אברבנאל זצ"ל
יום שישי כ' סיון	הרה"ק ר' ישראל דן בהרה"ק ר' שמואל אליהו ממודיץ זי"ע
שבת קודש כ"א סיון	הרה"ק ר' שמעון סופר מערלוי בהרה"ק ר' אברהם שמואל בנימין (הכתב סופר) זי"ע

עובדות וסיפורי צדיקים מבעלי ההילולא בשבוע זה

בזכות תפילת הצדיק נעצר הדם

כמה מבניו של הרבי הקדוש רבי ישעיה מפשעבורז זצ"ל, נפטרו על פניו בקטנותם, אף היו שמתו מחמת מילה, הודיע רבנו צערו לפני רבו החוזה מלובלין זי"ע, ויברכהו והבטיחו כי בן זכר ושל קיימא יולד לו בקרוב, אף הורה לו כי בהולד הבן בשעה טובה ומוצלחת יודיעוהו לאלתר, כאשר נולד רבי עמנואל מפשעבורז זצ"ל, נסע לובלינה, ושמחה גדולה היתה לחוזה, אמר לו הרבי, כי מפאת חולשת בריאותו, אינו יכול לנסוע בעצמו אל הברית, וציוהו לכבד בסנדקאות את האברך רבי בעריל מראדושיץ שנודע לימים כסבא קדישא מראדושיץ, אף הורהו לקרוא לילד בשם עמנואל לאמור, עמנו אל, אל סעודת הברית נתקבצו ובאו גדולי תלמידי החוזה, וביניהם היהודי הקדוש והרבי הקדוש רבי דוד מלעלוב, הרבי הקדוש מראדושיץ נחבא היה אל פינת הבית בין האורחים, עטוי בגדים קרועים ומטולאים עקב עניותו הרבה, כאשר הביאו את התינוק, פנה בעל הברית אל הרבי הקדוש היהודי הקדוש וביקשו לקרוא את הכיבודים, בהגיע אל הסנדקאות, הכריז בקול, האברך רבי בעריל מראדושיץ מכובד בסנדקאות, האורחים שהצטופפו במקום לא ידעו למי הכוונה, רבים מהם חשבו את רבי בעריל לאיש פשוט ולא שיערו כי הכוונה אליו, אף הרבי הקדוש מראדושיץ לא נע ממקומו, סבור היה בענוותו כי עוד אברך כאן בן ראדושיץ ושמו בעריל, גם בפעם השניה כאשר הכריז היהודי בשמו לא זז רבי בעריל, אז ניגש אליו היהודי וקרא אליו בהחווהו כלפיו באצבע, אכן אליך הכוונה נטל היהודי את התינוק והניחו על ברכי הסנדק ואמר לו, בעריל, השומע אתה מה אנכי אומר אליך, הא לך הילד והחזירהו בריא אולם כאחד האדם, ולא יהיה שום מכשול חס וחלילה לילד הזה, הרבי הקדוש מראדושיץ שהיה צעיר לימים ולא הורגל בכגון דא, נבהל מאד, אולם חזקה עליו מצוות רבו, ויהי לעת המילה לא יכול המוהל לעצור את הדם, מהומה גדולה התחוללה בין הציבור, מיד רמז היהודי אל הסנדק ואמר לו, הלא אמרתי לך דבר, פרץ הרבי הקדוש רבי בעריל בבכי גדול, עד שנתמלא כל הכר שעליו התינוק בדמעות, ומיד נעצר הדם, פתחו לאמור או"א קיים את הילד הזה לאביו ולאמו ויקרא שמו בישראל עמנואל, הסבו האורחים אל הסעודה בשמחה רבה, ואת הסנדק הושיבו בין שאר גדולי החבורה, אולם לפתע באמצע הסעודה, שוב החל הדם שותת, והילד שוב הגיע לסכנת נפשות, חרדה גדולה תקפה את כל הנוכחים, ושוב החזיר היהודי פניו אל הרבי הקדוש רבי בעריל, הלא אמרתי לך שתחזיר לי את הילד בריא כאחד האדם והיכן הבטחתך, השעין הרבי הקדוש ראשו על השולחן, ודמעות רבות זלגו מעיניו, עד אשר נעשה כעין נחל דמעות סביבו, ויהי לנס, כי מיד חדל הדם, ולא הפסיק לאט לאט כדרך הטבע, כי אם חדל באחת, הגביה הרבי הקדוש מראדושיץ ראשו ואמר אליהם, מעתה אל תדאגו עוד כי בעזרת השם יתברך לא יארע עוד שום רע ושום מכשול לילד, שבה השמחה אל סגל החבורה הקדושה... כל ימיו הזכיר רבי עמנואל את הרבי הקדוש מראדושיץ, לימים על שולחנו הטהור בהזכירו את שמו, היה אומר אבי מורי מראדושיץ, אבי- יען בזכות הסבא קדישא נרפאתי בעת ברית המילה, ומורי- על שום תורה שלמדתי מפיהו: (דברות חיים)

ברכת כהנים

ר' מיכאל כהן מהחסידיים שנקרא גם ר' מיכאל דער מלאך, היה נוכח בשמחת הברית של רבינו אור ישראל בסטאלין, וכשרצה לברך את הינוקא לאחר הברית בברכת כהנים אמר אליו אדמו"ר הבית אהרן זי"ע שיוכל לברכו בשמחת כלולותיו, ביזט נישט קריינק איהם צו בענטשין בא זיין חתונה, ואז כבר היה זקן בא בימים והאריך ימים: (פרי ישע אהרן)

השראת השכינה בשלישי למילה

בטבריה היה אחד מצאצאי הבעל שם טוב זי"ע ונקרא רבי הערשלי, וסיפר, שפעם כשהגיע להרה"ק בעל בית אהרן זי"ע, בקשו הבית אהרן שילך עמו לסעודה של שלישי למילה, אך הוא רצה להימנע מללכת לשם, ואמר להבית אהרן, שהרי שלישי למילה הוא בחינת קבלת פני השכינה, והלא אמרו חז"ל גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, והשיב לו הבית אהרן, אין הכי נמי, שלישי למילה הוא קבלת פני השכינה ואתה אורח והכנסת אורחים יותר גדולה מזה, אמנם כאן הוא בבחינת אפשר לקיים שניהם, והלכו שניהם יחדיו לסעודת שלישי למילה: (נטעי אשל)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה

היו שותפים במצוות המילה

ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים

שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,

עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח

ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות